

Forum for
Utvikling og Miljø

Til: Stortingets Energi- og miljøkomité

Oslo, 16. oktober 2019

Høringsinnspill til forslag til statsbudsjett for 2020

Forum for Utvikling og Miljø (ForUM), et nettverk av over femti norske organisasjoner, takker for muligheten til å gi innspill til forslag til statsbudsjett for 2020. 2020 er et *avgjørende* år for klima. Norge - og alle land i Parisavtalen - har frist for å melde inn et nytt, styrket nasjonalt klimamål for 2030, og en lavutslippsstrategi frem til 2050.

Et mer ambisiøst klimamål til 2030

FNs generalsekretær inviterte verdens ledere til klimatoppmøte i New York i september, hvor han ba dem om å annonsere de nye målene. Dette avsto Norge fra, og i forslaget til statsbudsjett henviser Regjeringen til at de ønsker å vente til EU melder inn et nytt mål. Men å vente til vi har fått med oss de verste klimasinkene i EU er ikke i tråd med at Regjeringen, ifølge samme statsbudsjett, "skal være en pådriver i det internasjonale klimaarbeidet"¹. Ledende EU-land - som Danmark, Sverige, Tyskland og Storbritannia - har allerede meldt inn nye mål om minst 55 prosent kutt til 2030, og der er ikke noen årsak for Norge å vente. Neste anledning til å annonsere et nytt mål vil være på COP25 i Santiago i desember, derfor bør spørsmålet opp for diskusjon nå.

En ambisiøs og helhetlig lavutslippsstrategi

En langsiktig lavutslippsstrategi er en plan som er viktig for alles fremtid i Norge, og for at den skal lykkes må alle ha et eierskap til den. Regjeringen har hatt mer enn tre år på seg til å utforme et forslag, og vi hadde håpet på en åpen og inkluderende prosess. Vi håpet også at Regjeringen ville oppmuntre til en bred debatt om strategien, før den blir oversendt Stortinget. Dette har ikke skjedd og lavutslippsstrategien lanseres som et *vedlegg* til statsbudsjettet, noe som verken signaliserer alvor et bak strategien eller gir den den brede oppmerksomheten den krever.

I strategien annonserer Regjeringen riktignok at de våren 2020 vil sette i gang arbeide med en helhetlig utredning om lavutslippsutvikling innenfor relevante sektorer - Klimakur 2050 - og at de vil legge til rette for en inkluderende prosess og offentlig debatt om denne. Likevel er det viktig at lavutslippsstrategien som meldes inn til UNFCCC legger føringer for dette arbeidet. En overordnet prioritering i strategien er at "globale effekter er avgjørende" og at "Virkemidlene i klimapolitikken må medvirke til at globale utslipp går ned"². Til tross for dette håndteres norsk oljeproduksjon - som står

---

¹ Prop. 1 S (2019-2020) Klima- og miljødepartementet, side 390

² Prop. 1 S (2019-2020) Klima- og miljødepartementet, side 375

for de største nasjonale utslippene³ og ti ganger totale norske utslipp utenlands⁴ - kun gjennom å si at; "en av hovedutfordringene for Norge fremover vil være å omstille oss til en ny situasjon der vi ligner mere på vestlige økonomier uten olje- og gassressurser"⁵.

Forum anmoder derfor komiteen om å be regjeringen om:

- Å øke Norges klimamål til *minst* 53 prosent kutt i *innenlandske* klimagassutslipp innen 2030, sammenlignet med 1990.⁶ Dette er også et viktig ledd i en strategi for å klare å nå et lavutslippssamfunn i 2050.
- At lavutslippsstrategien blir gjenstand for en egen Stortingsmelding med en inkluderende prosess og bred offentlig debatt.
- At lavutslippsstrategien, uansett hvor den blir behandlet, legger føringer som leder til følgende:
  - Klare sektorvise mål for å oppnå hovedmålet med årlige klimabudsjett og tilhørende tiltak for å nå målene. Alle sektorer må inkluderes, og sektorvise handlingsplaner må ha mål, tiltak og virkemidler, som viser hvordan hver sektor skal transformere seg til å gi null utslipp innen 2050.
  - En langsiktig strategi som inkluderer en rettferdig omstilling fra olje- og gassproduksjon. Dette innebærer først en stans i videre leting, og deretter en gradvis nedtrapping av olje- og gassproduksjonen. Det må lages et helhetlig program som skaper minst 100 000 nye klimajobber og grønne arbeidsplasser i bærekraftige næringer.
  - En opptrappingsplan for hvor og hvordan Norges klimafinansiering skal økes fram mot 2030⁷. (I Regjeringens strategi skal Norge øke nivået på klimafinansieringen for å nå målene i Parisavtalen.⁸)
  - At strategien forankres i klimaloven, som strukturerer klimapolitikken og forholdet mellom storting og regjering, og der tydeliggjør klimarisiko som følger av at vi responderer for sent på klimatrusselen, både økonomisk og fysisk.
- At Stortinget får større eierskap til klimaloven, gjennom å innføre en årlig klimadebatt i Stortinget.

---

³ Miljødirektoratet. 2018. Miljøstatus: Norske utslipp av klimagasser.

<http://www.miljostatus.no/tema/klima/norskeklimagassutslipp/rapport>

⁴ Hannah McKinnon. 2017. The Sky's Limit Norway: Why Norway Should Lead the Way in a Managed Decline of Oil and Gas Extraction

⁵ Prop. 1 S (2019-2020) Klima- og miljødepartementet, side 368

⁶ Dette er i tråd med beregninger fra Stockholm Environment Institute som viser hva Norge må bidra med til Parisavtalen, se <http://www.forumfor.no/nyheter/2018/norways-fair-share-of-meeting-the-paris-agreement>

⁷ Se ForUM m.fl. sitt forslag til opptrappingsplan her: <http://www.forumfor.no/assets/docs/Innspill-om-klimafinansiering-tilstatsbudsjettet-2020.pdf>

⁸ Prop. 1 S (2019-2020) Klima- og miljødepartementet, side 390